

บทที่ 4

การวิเคราะห์การให้สินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์เรื่องนี้ จะเป็นพิจารณาการจัดสรรสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ให้แก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้หลักการเดียวกับการศึกษาการให้สินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ โดยกลุ่มพัฒนาสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ สำนักผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้เห็นภาพของการให้สินเชื่อในแต่ละสาขาโดยมุ่งเทียบเคียงกับลักษณะโครงสร้างเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ซึ่งแสดงให้เห็นโดย Gross Regional Product (GRP) และ Gross Provincial Product (GPP) ของภูมิภาคและจังหวัดต่างๆในภาค

4.1 การแบ่งสาขาเศรษฐกิจในประเทศไทย

มูลค่าของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศ (Gross Domestic Product) ประกอบขึ้นด้วยมูลค่าของผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งตามบัญชีรายได้ประชาชาติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แบ่งสาขาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดมูลค่าของผลผลิตไว้เป็นสาขา 11 สาขาดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม (Agriculture) ซึ่งประกอบด้วย
  - พืชไร่
  - กสิกรรม
  - ปศุสัตว์
  - ประมง และ
  - ป่าไม้
2. สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน (Mining and Quarrying)
3. สาขาอุตสาหกรรม (Manufacturing)
4. สาขาก่อสร้าง (Construction)
5. สาขาการไฟฟ้าและการประปา (Electricity and Water Supply)
6. สาขาการคมนาคมขนส่ง (Communication and Transportation)
7. สาขาการค้าส่งและค้าปลีก (Wholesale and Retail Trade)
8. สาขาการธนาคาร ประกันภัย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Banking, Insurance and Real Estate)
9. สาขาที่อยู่อาศัย (Ownership of Dwellings)

10. สาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศ (Public Administration and Defense)

11. สาขาบริการ (Services)

ส่วนการให้สินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์แก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ ตามที่รายงานให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแบบรายงานเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจรายเดือน ออกเป็น 10 สาขาด้วยกันคือ

1. สาขาการเกษตร
2. สาขาการเหมืองแร่และขุดหิน (Mining)
3. สาขาการอุตสาหกรรม (Manufacturing)
4. สาขาการก่อสร้าง (Construction)
5. สาขาการพาณิชย์ (Commercial)
6. สาขาการธนาคารและธุรกิจการเงิน (Banking and other Financial Business)
7. สาขาธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Business)
8. สาขาการสาธารณูปโภค (Public Utilities)
9. สาขาการบริการ (Services)
10. สาขาการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (Personal Consumption)

4.2 วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์จะใช้การพิจารณามูลค่าผลผลิตในสาขาต่างๆ ซึ่งเป็นมูลค่าในราคาคงที่ (Constant Price) โดยใช้มูลค่าในปี พ.ศ. 2515 เป็นปีฐาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงการขยายตัวที่แท้จริงของผลผลิตในผลิตภัณฑ์ประชาชาติในภาค สำหรับข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิเคราะห์ได้จากหนังสือรายได้ประชาชาติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ที่ให้แก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ นั้น ได้มาจากรายงานสินเชื่อแยกประเภทธุรกิจรายเดือนของธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อดูอัตราการขยายตัวของสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ให้แก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ ในภาคโดยมีหลักเกณฑ์การวิเคราะห์พื้นฐานว่า หากสาขาใดที่มีการขยายตัวการผลิตมาก ธนาคารพาณิชย์ก็น่าจะขยายการให้สินเชื่อแก่สาขานั้นในอัตราสูง

เนื่องจากการแบ่งสาขาเศรษฐกิจตามคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในบัญชีรายได้ประชาชาติ กับการแบ่งสาขาเศรษฐกิจตามการให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ตรงกันในบางสาขา ดังนั้นการเปรียบเทียบการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์กับผลิตภัณฑ์ประชาชาติ จึงจำเป็นต้องปรับข้อมูลต่างๆ เพื่อให้การแบ่งสาขาเศรษฐกิจตามแหล่งทั้งสองสอดคล้องกัน

สำหรับการปรับสาขาเศรษฐกิจนั้น ถ้าหากจะใช้สาขาเศรษฐกิจของแต่ละแห่งดังกล่าวข้างต้นก็จะเกิดปัญหา เนื่องจากการจัดแบ่งสาขาเศรษฐกิจของแต่ละหน่วยไม่เหมือนกัน ดังนั้นจึงได้ทำการคัดเลือกสาขาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกันจากแหล่งข้อมูลทั้งสองแล้วจัดใหม่เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ โดยแบ่งสาขาเศรษฐกิจออกเป็น 7 สาขาดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม (Agriculture)
2. สาขาอุตสาหกรรม (Manufacturing)
3. สาขาการก่อสร้าง (Construction)
4. สาขาการสาธารณูปโภค (Public Utilities)
5. สาขาการค้าส่งและค้าปลีก (Wholesale and Retail Trade)
6. สาขาการบริการ (Services)
7. สาขาการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (Personal Consumption)

สาขาที่ 1, 2, 3, 4, 6 ได้มาโดยการเลือกจากสาขาเศรษฐกิจที่ทั้งสองแห่งได้จัดแบ่งไว้ตรงกัน โดยเลือกจากสาขาที่ 1, 3, 4, 6 และ 11 ของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งจัดแบ่งไว้ตรงกับสาขาที่ 1, 3, 4, 8 และ 9 ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับสาขาที่ 5 ในการแบ่งสาขาของธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบด้วย การค้าส่งและค้าปลีก การส่งสินค้าออกและการนำสินค้าเข้า แต่จากแบบรายงานสินค้ามีเพียงสาขาการค้าส่งและค้าปลีกไม่มีกิจกรรมการส่งสินค้าออกและนำเข้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงนับว่าตรงกับสาขาที่ 7 ตามการแบ่งของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ และสาขาที่ 10 การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ตามการแบ่งของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเพื่อที่อยู่อาศัยจึงตรงกับสาขาที่ 9 ของการแบ่งตามคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนสาขาอื่นๆ นั้นได้มาโดยเอาสาขาที่เหลือทั้งหมดมารวมกัน ซึ่งจะไม่พิจารณาสาขานี้ในที่นี้

4.3 การให้สินเชื่อก่อนธนาคารพาณิชย์

จากข้อมูลตารางการคำนวณสัดส่วนเฉลี่ยการให้สินเชื่อแก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่ปี 2521-2531 (ตารางที่ 11-14) โดยแบ่งเป็นสัดส่วนการให้สินเชื่อรวม (Total Y) และกลุ่มย่อยต่างๆ (Group Y₁, Group Y₂ และ Group Y₃) โดยที่

Total Y = สมการแสดงสัดส่วนการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Group Y₁ = สมการแสดงสัดส่วนการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ในอนุภาค 1

ตารางที่ 11 แสดงการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	583.0	1,158.4	381.8	3,644.4	85.4	340.2	725.6	54.1	6,972.9
2522	803.3	1,298.5	505.0	4,132.8	93.4	415.6	639.2	75.6	7,963.4
2523	925.2	1,382.4	623.7	4,574.1	114.3	443.3	863.3	130.2	9,056.5
2524	1,335.7	2,411.4	873.9	5,404.9	139.7	512.9	1,629.0	256.1	12,563.6
2525	2,143.8	3,009.8	1,240.2	7,393.0	174.1	661.2	1,994.3	419.9	17,036.3
2526	3,239.6	4,466.7	1,773.6	11,033.8	303.2	1,041.9	3,485.4	679.2	26,023.4
2527	4,458.0	4,949.5	1,873.0	11,906.4	305.6	984.9	4,623.7	723.4	29,824.5
2528	4,736.9	5,495.9	2,228.6	12,917.1	328.1	1,303.8	4,044.6	719.8	31,774.8
2529	4,726.3	5,383.1	2,047.1	12,749.7	398.3	1,374.5	4,313.4	661.8	31,654.2
2530	5,635.3	6,527.0	2,136.4	13,353.3	409.8	1,389.3	5,576.1	828.1	35,855.3
2531	6,892.8	8,377.9	2,532.0	15,585.2	574.8	1,743.8	8,089.7	1,262.4	45,058.6
รวม	35,479.9	44,460.6	16,215.3	102,694.7	2,926.7	10,211.4	35,984.3	5,810.6	253,783.5
สัดส่วนเฉลี่ย	0.139803	0.175191072	0.0638942	0.40465478	0.011532	0.040236	0.141791	0.02290	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	28.0	21.9	20.8	15.6	21.0	17.8	27.3	37.0	20.5

ตารางที่ 12 แสดงการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ
ในภาค 1

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	124.6	187.7	79.4	701.2	22.8	49.4	226.5	4.8	1,396.4
2522	169.7	240.4	111.3	886.7	14.5	67.3	135.6	9.5	1,635.0
2523	225.4	265.8	119.4	869.8	17.8	53.1	213.7	33.7	1,798.7
2524	296.7	469.0	171.0	1,085.2	25.4	81.1	267.8	24.8	2,421.0
2525	448.7	528.2	299.5	1,434.3	33.5	78.4	492.6	32.5	3,347.7
2526	713.2	808.3	378.3	2,084.9	67.8	136.3	849.3	99.5	5,137.6
2527	1,005.3	962.7	426.7	2,541.7	50.6	115.1	1,166.0	127.7	6,395.8
2528	979.7	967.6	514.7	2,949.1	66.8	200.8	918.5	145.2	6,742.4
2529	1,068.4	1,123.5	432.8	2,753.6	90.2	249.7	1,017.2	123.1	6,858.5
2530	1,305.2	1,198.0	487.1	3,002.9	56.5	252.6	1,346.0	176.7	7,825.0
2531	1,669.4	1,423.0	602.5	3,502.6	78.6	295.6	1,869.8	241.5	9,683.0
รวม	8,006.3	8,174.2	3,622.7	21,812.0	524.5	1,579.4	8,503.0	1,019.0	53,241.1
สัดส่วนเฉลี่ย	0.150378	0.153531764	0.0680432	0.40968349	0.009551	0.029665	0.159707	0.01914	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	29.6	22.5	22.5	17.5	13.2	19.6	23.5	48.0	21.4

ตารางที่ 13 แสดงการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ
ในอนุภาค 2

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	136.9	310.5	120.7	1,244.2	19.6	117.3	142.5	19.6	2,111.3
2522	222.3	399.3	175.5	1,292.0	18.2	132.9	205.9	32.0	2,478.1
2523	218.4	464.3	196.9	1,471.4	28.1	187.4	240.7	38.1	2,845.3
2524	350.5	931.1	353.1	1,587.7	28.8	220.5	364.0	85.5	3,921.2
2525	579.0	991.1	420.2	2,520.3	35.5	263.4	320.1	61.9	5,191.5
2526	846.9	1,676.8	560.2	3,297.5	68.2	453.3	757.7	165.0	7,825.6
2527	1,229.6	1,742.9	576.9	3,624.3	81.7	413.3	1,172.4	234.5	9,075.6
2528	1,429.4	2,053.6	672.4	3,715.7	97.4	456.3	1,005.6	241.8	9,672.2
2529	1,359.8	1,954.4	705.7	3,817.8	96.8	438.1	1,155.3	263.9	9,791.8
2530	1,557.5	2,350.6	631.7	3,885.9	115.0	433.5	1,685.6	299.7	10,959.5
2531	1,816.7	2,815.4	757.2	4,601.1	116.3	527.0	2,540.7	497.4	13,671.8
รวม	9,747.0	15,690.0	5,170.5	31,057.9	705.6	3,643.0	9,590.5	1,939.4	77,543.9
สัดส่วนเฉลี่ย	0.125696	0.202337051	0.0666783	0.40052032	0.009099	0.046979	0.123677	0.02480	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	29.5	24.7	20.2	14.0	19.5	16.2	33.4	38.2	20.5

ตารางที่ 14 แสดงการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ
ในอนุภาค 3

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	321.5	660.2	181.7	1,699.0	43.0	173.5	356.6	29.7	3,465.2
2522	411.3	658.8	218.2	1,954.1	60.7	215.4	297.7	34.1	3,850.3
2523	481.4	652.3	307.4	2,232.9	68.4	202.8	408.9	58.4	4,412.5
2524	688.5	1,011.3	349.8	2,732.0	85.5	211.3	997.2	145.8	6,221.4
2525	1,116.1	1,490.5	520.5	3,438.4	105.1	319.4	1,181.6	325.5	8,497.1
2526	1,679.5	1,981.6	835.1	5,651.4	167.2	452.3	1,878.4	414.7	13,060.2
2527	2,223.1	2,243.9	869.4	5,740.4	173.3	456.5	2,285.3	361.2	14,353.1
2528	2,327.8	2,474.7	1,041.5	6,252.3	163.9	646.7	2,120.5	332.8	15,360.2
2529	2,298.1	2,305.2	908.6	6,178.3	211.3	686.7	2,140.9	274.8	15,003.9
2530	2,772.6	2,978.4	1,017.6	6,464.5	238.3	703.2	2,544.5	351.7	17,070.6
2531	3,406.7	4,139.5	1,172.3	7,481.5	379.9	921.2	3,679.2	523.5	21,703.6
รวม	17,726.6	20,596.4	7,422.1	49,824.8	1,696.6	4,989.0	17,890.8	2,852.2	122,995.5
สัดส่วนเฉลี่ย	0.144120	0.167452448	0.0603430	0.40508461	0.013793	0.040561	0.145455	0.02270	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	26.6	20.2	20.5	16.0	24.3	18.2	26.3	33.2	20.1

Group Y2 = สมการแสดงสัดส่วนการให้สินเชื่อก่อภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของ
ธนาคารพาณิชย์ในอนุภาค 2

Group Y3 = สมการแสดงสัดส่วนการให้สินเชื่อก่อภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของสาขา
ธนาคารพาณิชย์ในอนุภาค 3

สมการที่เป็นสัดส่วนเขียนได้ดังนี้

Total Y = 0.140AGR + 0.175IND + 0.064CON + 0.405COMM +
0.012INF + 0.042SER + 0.142PERC

Group Y1 = 0.150AGR + 0.154IND + 0.068CON + 0.410COMM +
0.010INF + 0.030SER + 0.160PERC

Group Y2 = 0.126AGR + 0.202IND + 0.067CON + 0.401COMM +
0.009INF + 0.047SER + 0.124PERC

Group Y3 = 0.144AGR + 0.167IND + 0.060CON + 0.405COMM +
0.041SER + 0.145PERC

โดย AGR อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาเกษตรกรรม
IND อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาอุตสาหกรรม
CON อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาการก่อสร้าง
COMM อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาการค้าส่งและค้าปลีก
INF อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาการสาธารณสุข
SER อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาการบริการ
PERC อักษรย่อแทนการให้สินเชื่อแก่สาขาการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

สำหรับสัดส่วนเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ประชาชาติรายภาคในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ ตามรายสาขาเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2521-2531 (ตาราง 15-18) โดยแบ่งเป็นดังนี้

GTOTAL = สมการแสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

GTOTAL 1 = สมการแสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ
ในอนุภาค 1

GTOTAL 2 = สมการแสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ
ในอนุภาค 2

ตารางที่ 15 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภคส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	15,155.7	3,510.8	1,907.3	4,708.0	1,495.3	3,666.7	2,870.6	4,382.3	37,696.7
2522	15,960.4	3,853.7	1,772.3	4,914.5	1,629.8	3,815.6	2,992.5	4,663.9	39,602.7
2523	17,294.3	3,633.7	1,977.7	5,292.5	2,039.5	3,876.5	3,095.0	5,134.0	42,343.2
2524	16,165.7	3,681.5	1,900.9	6,166.1	2,157.2	4,221.5	3,188.8	5,633.3	43,115.0
2525	16,345.0	3,859.1	2,158.5	6,763.4	2,360.8	5,294.1	3,279.4	6,178.5	46,238.8
2526	18,647.5	4,041.2	2,197.2	7,118.5	2,305.2	6,313.2	3,360.5	6,991.8	50,975.1
2527	18,775.0	4,506.1	2,879.6	7,611.9	2,742.9	6,713.5	3,487.9	7,367.2	54,084.1
2528	20,572.1	4,183.1	2,954.8	8,049.9	2,786.6	7,136.5	3,635.4	7,604.3	56,922.7
2529	19,316.5	4,604.0	2,799.2	7,090.6	2,620.4	7,563.7	3,838.9	7,819.8	55,653.1
2530	18,519.6	4,797.8	3,010.2	7,144.2	2,773.4	8,121.5	4,098.3	8,271.5	56,736.5
2531	21,519.7	5,614.9	3,295.6	7,527.7	2,926.8	8,646.3	4,548.1	9,140.4	63,219.5
รวม	198,271.5	46,285.9	26,853.3	72,387.3	25,837.9	65,369.1	38,395.4	73,187.0	546,587.4
สัดส่วนเฉลี่ย	0.36274	0.08468	0.04913	0.13243	0.04727	0.11959	0.07025	0.13389	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	3.6	4.8	5.6	4.8	6.9	9.0	4.7	7.6	5.3

ตารางที่ 16 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาค 1 ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภคส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	4,176.6	687.4	423.3	1,289.2	422.7	1,033.7	782.9	1,154.0	9,969.8
2522	4,707.2	627.9	470.7	1,341.4	411.6	1,014.5	821.5	1,257.8	10,652.6
2523	5,195.6	567.2	443.6	1,439.5	556.8	1,060.3	852.2	1,483.7	11,598.9
2524	4,786.0	646.6	465.0	1,666.9	607.2	1,157.0	882.0	1,509.6	11,720.3
2525	5,099.3	751.6	507.8	1,931.9	649.5	1,457.5	900.8	1,643.6	12,942.0
2526	5,590.1	767.9	485.8	1,958.4	643.0	1,622.2	872.5	1,772.3	13,712.2
2527	5,293.9	860.7	662.6	2,006.5	761.7	1,736.9	905.2	1,953.9	14,181.4
2528	6,236.5	819.8	647.6	2,218.7	757.2	1,846.8	941.8	1,961.1	15,429.5
2529	5,784.0	846.3	650.3	1,915.5	718.3	1,927.5	991.7	2,036.0	14,869.6
2530	5,511.5	865.7	635.0	1,910.1	762.7	2,115.3	1,036.6	2,137.1	14,974.0
2531	7,137.7	994.5	770.6	2,113.6	794.4	2,218.6	1,151.0	2,351.4	17,531.8
รวม	59,518.4	8,435.6	6,162.3	19,791.7	7,085.1	17,190.3	10,138.2	19,260.5	147,582.1
สัดส่วนเฉลี่ย	0.40329	0.05716	0.04176	0.13411	0.04801	0.11648	0.06870	0.13051	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	5.5	3.8	6.2	-5.1	6.5	7.9	3.9	7.4	5.6

ตารางที่ 17 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมในอนุภาค 2 ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภคส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	3,789.0	956.4	466.7	1,322.2	480.3	1,048.1	839.0	1,181.8	10,083.5
2522	4,030.1	1,125.1	605.6	1,487.3	625.8	1,224.3	874.6	1,258.0	11,230.8
2523	4,102.2	1,019.2	716.6	1,442.5	674.8	1,271.9	908.2	1,380.1	11,515.5
2524	4,157.5	1,076.0	563.2	1,660.2	666.2	1,378.3	934.1	1,497.2	11,932.7
2525	4,030.8	1,134.4	717.6	1,793.3	728.4	1,668.7	963.7	1,651.3	12,688.2
2526	5,098.7	1,219.8	659.6	2,025.1	721.9	2,065.0	985.6	1,886.9	14,662.6
2527	4,828.2	1,236.6	872.8	2,036.1	890.6	2,203.4	1,022.3	1,953.5	15,043.5
2528	5,164.7	1,198.0	906.5	2,150.8	828.2	2,355.8	1,061.4	2,093.6	15,759.0
2529	4,852.6	1,283.3	738.6	1,952.1	768.6	2,470.8	1,112.7	2,191.9	15,370.6
2530	4,789.5	1,370.4	873.6	2,005.1	818.7	2,647.3	1,185.4	2,315.1	16,005.1
2531	5,386.8	1,631.9	965.0	2,100.0	908.1	2,828.7	1,310.3	2,548.5	17,679.3
รวม	50,230.1	13,251.1	8,085.8	19,974.7	8,111.6	21,162.3	11,197.3	19,957.9	151,970.8
สัดส่วนเฉลี่ย	0.33052	0.08720	0.05321	0.13144	0.05338	0.13925	0.07368	0.13133	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	3.6	5.5	7.5	4.7	6.6	10.4	4.6	8.0	5.8

ตารางที่ 18 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมในอนุภาค 3 ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภคส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	7,190.1	1,867.0	1,017.3	2,096.6	592.3	1,584.9	1,246.7	2,046.5	17,643.4
2522	7,223.1	2,100.7	696.0	2,085.8	592.4	1,576.8	1,296.4	2,148.1	17,719.3
2523	7,996.5	2,047.3	817.5	2,410.5	807.9	1,544.3	1,334.6	2,270.2	19,228.8
2524	7,222.2	1,958.9	872.7	2,839.0	883.8	1,686.2	1,372.7	2,626.5	19,462.0
2525	7,214.9	1,973.1	933.1	3,036.2	982.9	2,167.9	1,414.9	2,883.6	20,608.6
2526	7,958.7	2,053.5	1,051.8	3,135.0	940.3	2,626.0	1,502.4	3,332.6	22,600.3
2527	8,652.9	2,408.8	1,344.2	3,569.3	1,090.6	2,773.2	1,560.4	3,459.8	24,859.2
2528	9,170.9	2,165.3	1,400.7	3,680.4	1,201.2	2,933.9	1,632.2	3,549.6	25,734.2
2529	8,679.9	2,474.4	1,410.3	3,223.0	1,133.5	3,165.4	1,734.5	3,591.9	25,412.9
2530	8,218.6	2,561.7	1,501.6	3,229.0	1,192.0	3,358.9	1,876.3	3,819.3	25,757.4
2531	8,995.2	2,988.5	1,560.0	3,314.1	1,224.3	3,599.0	2,086.8	4,240.5	28,008.4
รวม	88,523.0	24,599.2	12,605.2	32,620.9	10,641.2	27,016.5	17,059.9	33,968.6	247,034.5
สัดส่วนเฉลี่ย	0.35834	0.09958	0.05103	0.13205	0.04308	0.10936	0.06906	0.13751	1.00000
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	2.3	4.8	4.4	4.7	7.5	8.5	5.3	7.6	4.7

$$\begin{aligned}
 \text{GTOTAL 3} &= \text{สมการแสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ} \\
 &\quad \text{ในอนุภาค 3} \\
 \text{GTOTAL} &= 0.363\text{GAGR} + 0.085\text{GMFG} + 0.049\text{GCST} + 0.047\text{GTRN} \\
 &\quad + 0.132\text{GTRD} + 0.070\text{GOWN} + 0.120\text{GSEV} \\
 \text{GTOTAL 1} &= 0.403\text{GAGR} + 0.052\text{GMFG} + 0.042\text{GCST} + 0.048\text{GTRN} \\
 &\quad + 0.134\text{GTRD} + 0.069\text{GOWN} + 0.116\text{GSEV} \\
 \text{GTOTAL 2} &= 0.331\text{GAGR} + 0.087\text{GMFG} + 0.053\text{GCST} + 0.053\text{GTRN} \\
 &\quad + 0.131\text{GTRD} + 0.074\text{GOWN} + 0.139\text{GSEV} \\
 \text{GTOTAL 3} &= 0.358\text{GAGR} + 0.100\text{GMFG} + 0.051\text{GCST} + 0.043\text{GTRN} \\
 &\quad + 0.132\text{GTRD} + 0.069\text{GOWN} + 0.109\text{GSEV}
 \end{aligned}$$

โดย GAGR อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาเกษตรกรรม
 GMFG อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาอุตสาหกรรม
 GCST อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการก่อสร้าง
 GTRD อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการค้าส่งและค้าปลีก
 GTRN อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการสาธาณูปโภค
 GSER อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการบริการ
 GOWN อักษรย่อแทนผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขารูปโภคบริโภคส่วนบุคคล

จากสมการสัดส่วนการให้สินเชื่อบริษัทพาณิชย์ และสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาค เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวของทั้ง 2 พบว่า อัตราการขยายตัวสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ให้แก่ผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมตั้งแต่ปี 2521 - 2531 เฉลี่ยร้อยละ 20.5 ต่อปี ส่วนอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในภาคโดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.3 ต่อปี

หากใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ โดยเทียบอัตราการขยายตัวของสินเชื่อบริษัทพาณิชย์นั้นได้รับจากบริษัทพาณิชย์ และ อัตราการขยายตัวของ GRP ในแต่ละสาขาสามารถแบ่งลักษณะการขยายตัวเฉลี่ยของสินเชื่อ และ GRP ตั้งแต่ปี 2521-2531 ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของ GRP	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของสินเชื่อ
กลุ่มที่ 1 สาขาบริการ	9.0 %	17.8 %
กลุ่มที่ 2 สาขาสาธารณูปโภค (ขนส่ง)	6.9 %	21.0 %
สาขาการก่อสร้าง	5.6 %	20.8 %
กลุ่มที่ 3 สาขาอุตสาหกรรม	4.8 %	27.3 %
สาขาการค้า	4.8 %	15.6 %
สาขาการบริโภคนส่วนบุคคล	4.8 %	15.6 %
กลุ่มที่ 4 สาขาการเกษตร	3.6 %	28.0 %

จากการแบ่งกลุ่มจะดูตามอัตราการขยายตัวของ GRP โดยแยกพิจารณา ดังนี้

1. สาขาที่มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดร้อยละ 9.0 ต่อปี คือสาขาบริการ ได้รับ สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ปี 2521-2531 ในอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 17.8 ต่อปี

2. สาขาที่มีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยรองลงมา คือ สาขาการสาธารณูปโภคด้านการขนส่งและสาขาการก่อสร้าง โดยมีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยในรอบ 11 ปี ร้อยละ 6.9 ต่อปี และ ร้อยละ 5.6 ต่อปีตามลำดับ มีอัตราการขยายตัวของสินเชื่อใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 21.0 ต่อปีและร้อยละ 20.8 ต่อปี ตามลำดับ

3. สาขาอุตสาหกรรม การค้า และบริโภคนส่วนบุคคล ที่มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือประมาณร้อยละ 4.8 ต่อปี แต่เมื่อพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีการขยายตัวในสาขาการบริโภคนส่วนบุคคลมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 27.3 ต่อปี รองลงมาคือ สาขาการอุตสาหกรรม และสาขาการค้าน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาอื่นๆ คือมีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 15.6 ต่อปี

4. สาขาการเกษตร มีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมน้อยที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 3.6 ต่อปี แต่กลับได้รับการขยายการให้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เฉลี่ยสูงที่สุดใน 7 สาขาโดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 28.0 ต่อปี

จะเห็นว่า เมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับสาขาเกษตร โดยมีการขยายสินเชื่อเฉลี่ยสูงสุด แม้ว่าอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่ำสุดก็ตาม ซึ่งถือเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ต้องการให้ความสำคัญในนโยบายสินเชื่อเกษตร และลดความสำคัญในสาขาการค้าลง

โดยเพิ่มสินเชื่อสาขานี้ในอัตราเฉลี่ยน้อยที่สุด

ในการวางนโยบายทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยให้ธนาคารพาณิชย์มุ่งขยายสินเชื่อ ให้ได้ตามเป้าหมายในสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ และลดการให้สินเชื่อแก่สาขาเศรษฐกิจบางสาขาที่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้พิจารณาผลการดำเนินการทางด้าน การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ว่าสอดคล้องกับนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณา คือ วัตถุประสงค์ของการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่ให้ในแต่ละสาขาเศรษฐกิจต่อ GRP ในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนของสินเชื่อต่อ GRP ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ (ตารางที่ 19-22) พบว่าในรอบ 11 ปี สาขาเกษตรได้รับสินเชื่อเพิ่มขึ้นจากเดิมมาก โดยอัตราส่วนของสินเชื่อสาขาเกษตรต่อ GRP สาขาเกษตรเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.04 ในปี 2521 เป็น ร้อยละ 0.3 ในปี 2531 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 23.6 ต่อปี สาขาที่มีอัตราส่วนสินเชื่อต่อ GRP เพิ่มรองลงมาคือสาขาการบริโภคส่วนบุคคล โดยเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 21.5 ต่อปี และสาขาอุตสาหกรรม มีอัตราส่วนสินเชื่อต่อ GRP เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 16.3 ต่อปี ส่วนสาขาที่มีอัตราการขยายตัวของอัตราส่วนสินเชื่อต่อ GRP ต่ำที่สุดคือร้อยละ 8.1 ต่อปี คือสาขาบริการ จะเห็นว่าการพิจารณา โดยใช้หลักเกณฑ์การขยายตัวของ GRP เทียบกับการขยายตัวของสินเชื่อ หรือการใช้หลักเกณฑ์ การพิจารณา เพื่อประเมินการให้สินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย วางนโยบาย ไว้ นั้นโดยดูจากอัตราส่วนสินเชื่อต่อ GRP ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร จะได้ภาพที่สอดคล้องกัน คือ ธนาคารพาณิชย์ในภาค ทบปสนองต่อนโยบาย ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทางด้านนโยบายสินเชื่อเกษตรได้ดีพอสมควร โดยขยายการให้สินเชื่อสูงกว่าสาขาอื่น จึงทำให้สัดส่วนสินเชื่อเกษตรต่อ GRP สาขาเกษตรมีสัดส่วนที่สูงขึ้น จากเดิมมาก

4.4 การดำเนินนโยบายทางการเงินของทางการและการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ในการพิจารณาถึงนโยบายทางการเงินของธนาคาร จะดูนโยบายทางด้านสินเชื่อที่น่าสนใจคือ นโยบายสินเชื่อเกษตรของธนาคารพาณิชย์ ที่เริ่มตั้งแต่ปี 2518 และพิจารณาเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลในปัจจุบัน และนโยบายสินเชื่อที่ให้แก่กิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งมีรายละเอียดคือ

4.4.1 นโยบายสินเชื่อเกษตรของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย มีนโยบายสินเชื่อเกษตรตั้งแต่ปี 2518 ซึ่งปรับปรุงเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลในปัจจุบัน และเดิมธนาคารแห่งประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ตารางที่ 19 แสดงสัดส่วนเงินเชื่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	0.0385	0.3300	0.2002	0.7741	0.0571	0.0926	0.2528	0.0123	0.1650
2522	0.0503	0.3369	0.2649	0.9409	0.0573	0.1089	0.2136	0.0162	0.2011
2523	0.0535	0.3804	0.3154	0.9643	0.0560	0.1144	0.2789	0.0254	0.2139
2524	0.0926	0.6550	0.4597	0.9766	0.0646	0.1215	0.5109	0.0455	0.2914
2525	0.1312	0.7799	0.5746	1.0931	0.0737	0.1249	0.6081	0.0680	0.3684
2526	0.1737	1.1053	0.8072	1.5500	0.1315	0.1650	1.0372	0.0971	0.5105
2527	0.2374	1.0984	0.6504	1.3642	0.1114	0.1467	1.3256	0.0982	0.5514
2528	0.2303	1.3138	0.7542	1.6046	0.1177	0.1827	1.1126	0.0947	0.5582
2529	0.2447	1.1692	0.7313	1.7981	0.1520	0.1817	1.1236	0.0846	0.5688
2530	0.3043	1.3604	0.7097	1.8691	0.1478	0.1711	1.3606	0.1001	0.6320
2531	0.3203	1.4921	0.7683	2.0704	0.1964	0.2017	1.7787	0.1381	0.7127
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	23.5975	16.2863	14.3949	10.3382	13.1490	8.6726	21.5437	27.3588	14.4339

ตารางที่ 20 แสดงสัดส่วนเงินเชื่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในภาคหนึ่งตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม
2521	0.0298	0.2731	0.1676	0.5439	0.0539	0.0478	0.2893	0.0042	0.1401
2522	0.0361	0.3829	0.2365	0.6610	0.0352	0.0663	0.1651	0.0076	0.1535
2523	0.0434	0.4686	0.2692	0.6042	0.0320	0.0501	0.2508	0.0227	0.1551
2524	0.0620	0.7253	0.3677	0.6510	0.0418	0.0701	0.3036	0.0164	0.2066
2525	0.0880	0.7028	0.5898	0.7424	0.0518	0.0538	0.5468	0.0198	0.2587
2526	0.1276	1.0526	0.7787	1.0646	0.1054	0.0840	0.9734	0.0561	0.3747
2527	0.1899	1.1185	0.6440	1.2667	0.0664	0.0663	1.2881	0.0654	0.4510
2528	0.1571	1.1908	0.7848	1.3292	0.0882	0.1087	0.9753	0.0740	0.4370
2529	0.1847	1.3275	0.6655	1.4375	0.1256	0.1295	1.0257	0.0605	0.4612
2530	0.2368	1.3939	0.7671	1.5721	0.0741	0.1194	1.2985	0.0827	0.5226
2531	0.2339	1.4309	0.7819	1.6572	0.0989	0.1332	1.6245	0.1027	0.5523
อัตราเพิ่มเฉลี่ย	22.8601	18.0127	15.3432	11.7855	6.2578	10.7918	18.8330	37.6677	14.7027

ตารางที่ 21 แสดงสัดส่วนเงิน เชื้อต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในอนุภาคสองตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม:ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม	
2521	0.0361	0.3247	0.2586	0.9410	0.0408	0.1119	0.1695	0.0166	0.2094
2522	0.0552	0.3549	0.2898	0.8687	0.0291	0.1056	0.2354	0.0254	0.2207
2523	0.0532	0.4556	0.2748	1.0200	0.0416	0.1473	0.2650	0.0276	0.2471
2524	0.0843	0.8653	0.6270	0.9563	0.0432	0.1600	0.3597	0.0571	0.3286
2525	0.1436	0.8737	0.5556	1.4054	0.0487	0.1578	0.3321	0.0375	0.4092
2526	0.1661	1.3747	0.8493	1.6253	0.0945	0.2195	0.7633	0.0574	0.5337
2527	0.2547	1.4094	0.6610	1.7800	0.0917	0.1876	1.1468	0.1200	0.6033
2528	0.2768	1.7142	0.7418	1.7276	0.1176	0.1937	0.9174	0.1155	0.6138
2529	0.2802	1.5229	0.9555	1.9557	0.1259	0.1773	1.0383	0.1204	0.6370
2530	0.3252	1.7153	0.7231	1.9350	0.1405	0.1638	1.4226	0.1293	0.6848
2531	0.3373	1.7252	0.7847	2.1910	0.1251	0.1863	1.9390	0.1952	0.7733
อัตราเพิ่มเฉลี่ย:	25.0406	18.1777	11.7397	8.8191	12.1215	5.2297	27.5745	27.9491	13.9560

ตารางที่ 22 แสดงสัดส่วนเงิน เชื้อต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในอนุภาคสาม ตามรายสาขาเศรษฐกิจ

ปี	เกษตร	อุตสาหกรรม:ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	บริโภค ส่วนบุคคล	อื่น ๆ	รวม	
2521	0.0447	0.3536	0.1786	0.8104	0.0726	0.1095	0.2556	0.0145	0.1964
2522	0.0569	0.3136	0.3135	0.9369	0.1025	0.1366	0.2296	0.0159	0.2173
2523	0.0602	0.3166	0.3760	0.9263	0.0847	0.1313	0.3064	0.0257	0.2295
2524	0.0953	0.5163	0.4008	0.9623	0.0967	0.1253	0.7265	0.0555	0.3187
2525	0.1547	0.7554	0.5578	1.1317	0.1069	0.1473	0.9351	0.1129	0.4123
2526	0.2110	0.9650	0.7940	1.8027	0.1775	0.1722	1.2503	0.1244	0.5778
2527	0.2569	0.9315	0.6468	1.6083	0.1589	0.1640	1.4646	0.1044	0.5774
2528	0.2538	1.1429	0.7436	1.6988	0.1364	0.2204	1.2992	0.0935	0.5969
2529	0.2648	0.9316	0.6443	1.9169	0.1864	0.2169	1.2343	0.0765	0.5904
2530	0.3374	1.1627	0.6777	2.0020	0.1999	0.2094	1.3501	0.0921	0.6626
2531	0.3787	1.3851	0.7515	2.2575	0.3103	0.2560	1.7631	0.1235	0.7749
อัตราเพิ่มเฉลี่ย:	23.8223	14.6296	15.4529	10.7880	15.6337	8.8636	19.9643	23.8882	14.7124

สินเชื่อการเกษตรโดยตรง ปี 2519 ซึ่งได้ตั้งกลุ่มพัฒนาสินเชื่อการเกษตรสังกัดสำนักผู้ว่าการ เพื่อติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ นโยบายสินเชื่อการเกษตรของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีจุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจและการเงินของนโยบายสินเชื่อการเกษตร ดังนี้

1. เพื่อผลผลิตทางการเกษตรโดยส่วนรวมโดยให้เกษตรกรโดยทั่วไปได้รับสินเชื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ และทั่วถึงในอัตราดอกเบี้ยพอสมควร
2. ให้มีการกระจายการผลิตพืชผลต่างๆ
3. ให้มีการใช้เทคนิคการผลิตที่ดีขึ้น
4. ให้สินเชื่อการเกษตรเป็นเครื่องมืออันหนึ่งในการปรับปรุงโครงสร้างบางประการทางการเกษตร เช่น การตลาด การเก็บรักษาพืชผล และการถือครองที่ดิน เป็นต้น
5. ขยายตลาดเงินในระบบในท้องถิ่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
6. ลดอัตราดอกเบี้ยของตลาดเงินในระบบ
7. บั๊งกันมิให้เกษตรกรสร้างหนี้สินเกินกำลัง
8. ปรับปรุงฐานชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรโดยทั่วไป

จุดมุ่งหมายของนโยบายสินเชื่อ เพื่อการเกษตรในข้อ 1 ที่กำหนดไว้ข้างต้นค่อนข้างกว้าง ไม่มีการระบุถึงเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย โดยแยกเป็นเกษตรกรรายใหญ่หรือรายย่อย และในข้อ 2 ไม่มีการกำหนดพืชที่ธนาคารพาณิชย์ควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ และข้อที่ 5 ต้องการให้มีการขยายตลาดเงินในภาพในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น หากเราพิจารณาจุดมุ่งหมายในข้อนี้ โดยดูจากสัดส่วนของสาขาธนาคารพาณิชย์ในภูมิภาคต่างๆ (ตารางที่ 23) พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนสาขาธนาคารพาณิชย์ในสัดส่วนเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2521-2532 ร้อยละ 13.7 เป็นสัดส่วนที่น้อยรองจากภาคใต้ ซึ่งมีสัดส่วนน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.0 แต่มีอัตราการขยายตัวมากที่สุดเมื่อเทียบกับกรุงเทพมหานคร ภาคกลางและภาคอื่นๆ โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.5

แต่เมื่อพิจารณาทางด้านการกระจายสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารพาณิชย์ พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตารางที่ 24) มีสัดส่วนของครัวเรือนเกษตรกรสูงที่สุดในประเทศคือสูงถึงร้อยละ 40 แต่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรร้อยละ 12.5 ของสินเชื่อที่ให้ทั่วประเทศ ซึ่งเกือบเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ภาคใต้ได้รับสินเชื่อในสัดส่วนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 10.8 หากรวมสินเชื่อที่เกษตรกรได้รับจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำให้สินเชื่อที่เกษตรกรได้รับมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 18.1 แต่ก็ยังน้อยกว่าภาคเหนือและภาคกลาง

ตารางที่ 23 ร้อยละของสาขาธนาคารพาณิชย์ในภูมิภาคต่างๆ

ปี	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก ไม่รวม กทม.	ภาคกลาง กทม.	รวม ทั่วประเทศ
2521	16.2	12.3	12.9	27.4	31.3	100.0
2522	16.2	11.9	13.0	27.3	31.7	100.0
2523	16.1	11.8	13.6	27.3	31.2	100.0
2524	15.9	11.8	13.5	27.5	31.3	100.0
2525	15.9	12.0	13.6	27.5	30.9	100.0
2526	15.9	11.9	13.8	27.3	31.0	100.0
2527	16.1	12.0	13.7	27.3	30.9	100.0
2528	16.1	12.1	13.5	27.5	30.8	100.0
2529	16.0	11.9	13.8	27.9	30.5	100.0
2530	15.9	12.2	14.1	28.0	29.7	100.0
2531	16.1	12.2	14.2	28.1	29.4	100.0
2532	16.3	12.1	14.3	28.5	28.9	100.0
เฉลี่ย	16.1	12.0	13.7	27.7	30.5	100.0
อัตรา เพิ่มเฉลี่ย	4.0	4.2	5.5	4.9	4.0	4.6

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 24 การกระจายสินเชื่อเกษตรกรของสถาบันการเงิน และ GDP ภาคเกษตร ปี 2530

ภาค	สัดส่วนครัวเรือน เกษตรกร (%)	สินเชื่อจาก ธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)	สินเชื่อจาก ธกส. (ล้านบาท)	รวมสินเชื่อ สถาบันการเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินเชื่อเกษตรกร (%)	GDP ภาคเกษตร (ล้านบาท)	ร้อยละของ GDP ภาคเกษตร (%)
ภาคกลาง	19.95	27,683.8	7,646.5	35,330.3	52.2	25,142.1	32.6
ภาคเหนือ	26.02	7,507.9	5,358.4	12,866.3	19.0	17,772.2	23.0
ภาคตะวันออก และภาคใต้	40.00	5,712.3	6,521.8	12,234.1	18.1	20,143.3	26.1
ภาคใต้	14.03	4,933.8	2,268.7	7,202.5	10.6	14,105.4	18.3
ประเทศไทย	100.00	45,837.8	21,795.4	67,633.2	100.0	77,163.0	100.0

* GDP ราคาคงที่ ณ ปี 2515

ตารางที่ 25 เป้าหมายและผลการให้สินเชื่อสู่ชนบทและสินเชื่อเกษตรกรของ
ธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ยอดเงินฝาก	เป้าหมาย(%)ของสินเชื่อให้แก่เกษตรกรโดยตรง			สินเชื่อให้แก่ธุรกิจเกษตร				
		เกษตรกร	ธุรกิจ	เป้าหมาย	ให้สินเชื่อ	ร้อยละ	เป้าหมาย	ให้สินเชื่อ	ร้อยละ
2518	5	-		280.8	150.8	53.7	-	-	-
2519	7	-		496.0	241.4	48.7	-	-	-
2520	9	-		776.4	480.8	61.9	-	-	-
2521	9	2		941.3	583.0	61.9	209.2	574.9	274.8
2522	11	2		1,281.1	803.3	62.7	219.0	616.3	281.4
2523	11	2		1,699.5	925.4	54.5	268.7	766.5	285.3
2524	11	2		2,059.6	1,336.0	64.9	335.2	774.3	231.0
2525	11	2		2,573.6	2,143.6	83.3	413.4	860.3	208.1
2526	11	2		3,270.9	3,260.0	99.7	256.6	1,099.3	208.8
2527	11	2		3,765.3	4,519.2	120.0	621.7	1,408.4	226.5
2528	11	2		4,321.0	4,796.3	111.0	730.2	1,764.2	241.6
2529	11	2		4,654.7	4,794.7	102.8	813.1	2,018.6	248.3
2530	11	6		6,313.2	5,707.6	90.4	2,705.6	2,701.7	99.9
2531	14	6		7,107.9	6,973.5	98.1	3,046.3	3,985.6	131.0
2532	14	6		8,224.9	8,468.8	103.0	3,524.9	4,434.8	125.8

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้การใช้นโยบายสินเชื่อดูซับเพื่อที่จะให้อัตราดอกเบี้ยของตลาดเงิน
นอกระบบลดลง (ในข้อ 6) พบว่าการที่รัฐบาลอัดฉีดเงินเป็นจำนวนมากผ่านธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์ มิได้มีผลทำให้อัตราดอกเบี้ยลดลง
แต่ประการใด ^{12/}

4.4.2 ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ตามมาตราการนโยบายสินเชื่อดูซับ ธนาคารแห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์จะตั้งอยู่บนข้อสมมุติฐานว่าข้อมูล
ที่นำมาวิเคราะห์ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อดูซับที่ธนาคารพาณิชย์รายงานต่อ
ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายเดือน ในด้านสินเชื่อดูซับที่ปล่อยกู้แก่เกษตรกรโดยตรง เป็น
ปริมาณสินเชื่อดูซับที่ปล่อยกู้แก่เกษตรกรจริงๆ ไม่มีการรั่วไหลออกนอกภาคเกษตร จากตารางที่
25 แสดงให้เห็นว่า ตั้งแต่ปี 2518-2529 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินนโยบายสิน
เชื่อดูซับเพื่อการเกษตร โดยกำหนดเป้าหมายการให้สินเชื่อดูซับเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อยอดเงินฝากนั้น
ธนาคารพาณิชย์ได้ขยายการให้สินเชื่อดูซับแก่เกษตรกรมากขึ้น เป็นลำดับโดยเริ่มให้สินเชื่อดูซับ
แก่เกษตรกรโดยตรงกับเป้าหมายในปี 2525 สินเชื่อดูซับแก่เกษตรกรมากขึ้นเป็นลำดับ และในปี
2522 เป็นต้นมา ได้ให้สินเชื่อดูซับแก่ธุรกิจการเกษตร เกินกว่าเป้าหมายถึงกว่า 2 เท่าตัว
ปริมาณสินเชื่อดูซับที่ปล่อยกู้แก่เกษตรกรโดยตรงเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก กล่าวคือเพิ่มจาก
150.8 ล้านบาท ในปี 2518 เป็น 8,468.8 ล้านบาทในปี 2532 นั่นคือเพิ่มขึ้นถึงกว่า 55
เท่าในรอบระยะเวลา 15 ปีและผลการกำหนดเป้าหมายสินเชื่อดูซับเพื่อการเกษตร ทำให้สัดส่วนของ
สินเชื่อดูซับเพื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ต่อผลิตภัณฑ์ผลรวมประชาชาติสาขาการเกษตร เพิ่ม
จาก 0.04 ในปี 2521 เป็น 0.3 ในปี 2531 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยในรอบ 11 ปี ถึงร้อยละ
23.6

ต่อมาในปี 2530 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ปรับปรุง นโยบายสินเชื่อดูซับ
เป็นนโยบายสินเชื่อดูซับ โดยเพิ่มเป้าหมายการให้สินเชื่อดูซับ เป็นร้อยละ 20 ของ
ยอดเงินฝากปีก่อนหน้า โดยแบ่งเป็น 14% ให้สินเชื่อดูซับแก่เกษตรกรโดยตรงและกิจการอุตสาหกรรม
ขนาดย่อม ส่วนอีก 6% เป็นสินเชื่อดูซับให้แก่งานธุรกิจการเกษตร เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อ
เริ่มดำเนินนโยบายสินเชื่อดูซับนี้ สัดส่วนสินเชื่อดูซับที่ปล่อยกู้แก่การเกษตรโดยตรง ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ กลับลดลง ต่ำกว่าเป้าหมาย ทั้งที่เคยเกินกว่าเป้าหมายมาตั้งแต่ปี

^{12/} อัมมาร์ สยามวาลา. ตลาดสินเชื่อดูซับในประเทศไทย. จดหมายข่าว มลนิธิ
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 3 (ธันวาคม 2531) : 9-12

2525 ส่วนสินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจการเกษตร แม้ว่าจะมีสัดส่วนของเงินให้สินเชื่อ เกินเป้าหมาย แต่ก็ลดลงจากเดิมมาก แต่เมื่อเทียบกับสินเชื่อที่ให้แก่เกษตรกรโดยตรงและอุตสาหกรรมขนาดย่อม กลับมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จากปี 2529 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสินเชื่อส่วนบุคคล ร้อยละ 42.2 เป็นร้อยละ 47.3 ในปี 2530 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 52.4 ในปี 2532

ถึงแม้ว่าผลของมาตรการสินเชื่อการเกษตรของธนาคารแห่งประเทศไทยจะทำให้ปริมาณสินเชื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ก็ยังเป็นการให้กู้แก่เกษตรกรที่มีฐานะดี เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมักเป็นเกษตรกรที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันดี มีคุณสมบัติที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการ และเป็นที่น่าสังเกตว่า จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีนโยบายสินเชื่อส่วนบุคคลในปี 2530 นั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ได้กำหนดเป้าหมายที่แน่นอนของสินเชื่อที่ต้องปล่อยแก่เกษตรกรโดยตรง เพียงแต่กำหนดโดยรวมว่า เป้าหมาย 14% นั้นตัดให้แก่เกษตรกรหรืออุตสาหกรรมขนาดย่อมในภูมิภาคข้อกำหนดดังกล่าวอาจจะเป็นการเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์ลดการให้สินเชื่อเกษตรกร และหันไปเน้นสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมแทนก็ได้ ซึ่งขัดแย้งกับเป้าหมายของนโยบายสินเชื่อการเกษตรที่มีในอดีตซึ่งอาจทำให้พฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ในการขยายการอำนวยสินเชื่อการเกษตรยากที่จะไปถึงเกษตรกรขนาดเล็กได้ โดยธนาคารพาณิชย์พยายามจะพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกค้าเดิม ที่มีรายได้ดีขึ้นหลังจากได้สินเชื่อจากธนาคารไป เป็นหลักในการขยายสินเชื่อ หากลูกค้ารายเดิมต้องการขยายโครงการของตนธนาคารมักจะยินดีให้กู้เพิ่ม นอกจากนี้ธนาคารก็พยายามหาลูกค้าใหม่ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับลูกค้าเดิม และเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเป้าหมายสินเชื่อการเกษตรเพิ่มขึ้นอีก ก็มักจะขยายวงเงินกู้ให้กับลูกค้าคนเดิมก่อนที่จะแสวงหาลูกค้าใหม่ๆ ธนาคารพาณิชย์บางแห่งปล่อยกู้แก่ผู้ที่ไม่ใช่เกษตรกร แต่เป็นผู้ที่มีถิ่นทำการเกษตรอยู่บ้าง และอาจทำด้วยตนเองหรือจ้างผู้อื่นทำ ขณะเดียวกันก็ประกอบการค้าพืชผลตลอดจนการค้าอื่นๆ ควบคู่ไปด้วยและจากหลักเกณฑ์ การปล่อยสินเชื่อที่คล้ายคลึงกันของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมักจะมุ่งแต่ลูกค้าชั้นดี ซึ่งในภูมิภาคจะมีในจำนวนไม่มากนัก และสินเชื่อการเกษตรอาจมีผลเสียต่อเกษตรกรโดยส่วนรวมได้ ถ้าสินเชื่อการเกษตรไปกระจุกตัวที่ธุรกิจหนึ่ง ที่ธนาคารพาณิชย์เห็นว่า เป็นธุรกิจที่ดี และหากธนาคารพาณิชย์แข่งขันกันปล่อยกู้ในธุรกิจแห่งนั้นๆ มาก อาจทำให้เกิดการผลิตล้นตลาดราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รายได้ของเกษตรกรก็อาจลดลงได้

• อย่างไรก็ตาม การมีนโยบายสินเชื่อการเกษตร ในช่วงที่ผ่านมา มีสินเชื่อที่เกษตรกรรายเล็ก ได้รับเพิ่มเติมอยู่บ้าง เนื่องจากผลการกำหนดเป้าหมายสินเชื่อการเกษตรนี้ ทำให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้รับเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ สำหรับนำมากู้ยืมแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก

ที่จริงแล้วก่อนหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย จะกำหนดเป้าหมายสินเชื่อการเกษตรในปี 2518 ธกส. ก็ได้กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ โดยให้ธนาคารพาณิชย์นำเงินมาฝากไว้ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แต่ในระยะนั้นธนาคารพาณิชย์ให้ ธกส. กู้ เป็นจำนวนไม่มากนักการใช้มาตรการว่าด้วยการกำหนดเป้าหมายสินเชื่อการเกษตร โดยธนาคารแห่งประเทศไทยยินยอมให้ธนาคารพาณิชย์ที่ไม่สามารถปล่อยกู้ได้ตามเป้าหมาย ต้องนำไปฝากที่ธกส. นั้น ทำให้เงินฝากของธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของ ธกส.

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานของธกส. ในระหว่างปี 2522-2532 (ตารางที่ 26-28) พบว่าสินเชื่อการเกษตร ที่ ธกส. ให้แก่ลูกค้า ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นสินเชื่อที่ให้แก่เกษตรกรโดยตรง ที่เหลือร้อยละ 20 เป็นสินเชื่อที่ให้แก่สหกรณ์การเกษตรส่วนกลุ่มเกษตรกรในระยะหลัง ตั้งแต่ปี 2527 เป็นต้นมาไม่ได้รับสินเชื่อจาก ธกส. แต่อย่างใด ด้านอัตราเพิ่มของสินเชื่อ ธกส. ส่วนใหญ่มีอัตราเพิ่มร้อยละ 20 ขึ้นไป และมีอัตราเพิ่มสูงสุดในปี 2530 ส่วนในปี 2528 มีอัตราเพิ่มเพียงร้อยละ 6.5 เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายลดพื้นที่ทำนาและพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง เนื่องจากราคาพืชผลทั้ง 2 มีแนวโน้มต่ำลง แต่สำหรับปี 2531 มีอัตราเพิ่มลดลงร้อยละ 16.2 เนื่องจากการที่ราคาผลผลิตเกษตรมีราคาดีจากปี 2530 ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีความต้องการเงินกู้ ธกส. ลดลง

หากพิจารณาเงินให้สินเชื่อเกษตรของสถาบันการเงิน รวมทั้งระบบเพื่อให้เห็นภาพโดยรวมทั้งหมด ให้เติมปริมาณสินเชื่อที่เกษตรกรได้รับ นั่นคือดูปริมาณสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ และ ธกส. ให้แก่เกษตรกร (ตารางที่ 29) ตั้งแต่ปี 2519-2532 พบว่าสินเชื่อ ธกส. ให้แก่เกษตรกรในภาคอีสานในปี 2519 คิดเป็นร้อยละ 12.88 ทางสินเชื่อทั้งหมดที่ ธกส. ให้แก่เกษตรกรทั่วประเทศ และเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.74 ในปี 2532 หรือคิดเป็นเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว ซึ่งหากนำมารวมกับสินเชื่อที่ ธนาคารพาณิชย์ให้กับเกษตรกรในภาคอีสานที่มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 6.33 ในปี 2519 และ เป็นสัดส่วนร้อยละ 11.51 ในปี 2532 แล้ว พบว่าการที่มีสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งมุ่งให้สินเชื่อในกิจการเกษตร ทำให้เกษตรกรได้รับสินเชื่อในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นและสัดส่วนของเกษตรกรในภาคอีสานที่ได้รับสินเชื่อเทียบกับสินเชื่อเกษตรทั่วประเทศ ดีขึ้น คือเฉลี่ยร้อยละ 17.1 เพิ่มขึ้น จากสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 10.0 ที่ธนาคารพาณิชย์ ให้กับเกษตรกรทั่วประเทศคิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 70

ตารางที่ 26

สิ้นเชิงการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างปี 2522-2532

หน่วย : ล้านบาท

ปี	เกษตรกรโดยตรง			สหกรณ์การเกษตร			กลุ่มเกษตรกร			รวม		
	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง
2522	1,188.9	996.4	1,501.9	397.8	304.4	1,055.2	31.3	62.9	168.3	1,618.0	1,363.7	2,725.4
2523	1,543.2	1,204.7	1,840.4	448.2	386.8	1,116.6	19.6	54.6	133.3	2,011.0	1,646.1	3,090.3
2524	1,809.3	1,499.1	2,150.7	620.5	481.9	1,255.1	18.1	39.8	102.8	2,447.9	2,020.8	3,508.6
2525	2,329.6	1,804.4	2,676.0	646.5	600.9	1,300.7	8.9	29.9	81.8	2,985.0	2,435.2	4,058.5
2526	2,843.7	2,200.2	3,319.5	726.2	801.0	1,226.0	7.4	19.2	70.0	3,577.3	3,020.4	4,615.5
2527	3,552.5	2,802.6	4,069.3	774.5	779.3	1,221.2	1.5	11.2	60.3	4,328.5	3,593.1	5,350.8
2528	3,781.0	3,263.8	4,586.5	825.8	822.3	1,224.6	1.0	8.4	52.9	4,607.8	4,094.5	5,864.0
2529	4,172.0	3,659.1	5,099.5	948.1	943.6	1,229.1	1.2	5.2	48.9	5,121.3	4,607.9	6,377.5
2530	6,735.4	5,809.2	6,025.7	1,141.7	1,141.7	1,229.2	0.8	4.1	45.7	7,877.9	6,955.0	7,300.6
2531	5,399.5	4,921.3	6,503.9	1,200.5	1,215.7	1,214.0	0.4	3.8	42.2	6,600.4	6,140.8	7,760.1
2532	7,620.0	6,493.1	7,630.9	1,507.6	1,403.5	1,318.1	2.9	6.8	38.4	9,130.5	7,903.4	8,987.4

ที่มา : สาขาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 27

สัดส่วนสินเชื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างปี 2522-2532

หน่วย : ร้อยละ

ปี	เกษตรกรโดยตรง			สหกรณ์การเกษตร			กลุ่มเกษตรกร			รวม		
	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง
2522	73.5	73.1	55.1	24.6	22.3	38.7	1.9	4.6	6.2	100.0	100.0	100.0
2523	76.7	73.2	59.6	22.3	23.5	36.1	1.0	3.3	4.3	100.0	100.0	100.0
2524	73.9	74.2	61.3	25.3	23.8	35.8	0.7	2.0	2.9	100.0	100.0	100.0
2525	78.0	74.1	65.9	21.7	24.7	32.0	0.3	1.2	2.0	100.0	100.0	100.0
2526	79.5	72.8	71.9	20.3	26.5	26.6	0.2	0.6	1.5	100.0	100.0	100.0
2527	82.1	78.0	76.1	17.9	21.7	22.8	0.0	0.3	1.1	100.0	100.0	100.0
2528	82.1	79.7	78.2	17.9	20.1	20.9	0.0	0.2	0.9	100.0	100.0	100.0
2529	81.5	79.4	80.0	18.5	20.5	19.3	0.0	0.1	0.8	100.0	100.0	100.0
2530	85.5	83.5	82.5	14.5	16.4	16.8	0.0	0.1	0.6	100.0	100.0	100.0
2531	81.8	80.1	83.8	18.2	19.8	15.6	0.0	0.1	0.5	100.0	100.0	100.0
2532	83.5	82.2	84.9	16.5	17.8	14.7	0.0	0.1	0.4	100.0	100.0	100.0

ที่มา : สาขาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 28

อัตราเพิ่มจากระยะเดียวกันของสินค้าเชื้อเพลิงของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างปี 2523-2532

หน่วย : ร้อยละ

ปี	เกษตรกรโดยตรง			สหกรณ์การเกษตร			กลุ่มเกษตรกร			รวม		
	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง	ให้กู้	ชำระคืน	คงค้าง
2523	29.8	20.9	22.5	12.7	27.1	5.8	(37.4)	(13.2)	(20.8)	24.3	20.7	13.4
2524	17.2	24.4	16.9	38.4	24.6	12.4	(7.7)	(27.1)	(22.9)	21.7	22.8	13.5
2525	28.8	20.4	24.4	4.2	24.7	3.6	(50.8)	(24.9)	(20.4)	21.9	20.5	15.7
2526	22.1	21.9	24.0	12.3	33.3	(5.7)	(16.9)	(35.8)	(14.4)	19.8	24.0	13.7
2527	24.9	27.4	22.6	6.7	(2.7)	(0.4)	(79.7)	(41.7)	(13.9)	21.0	19.0	15.9
2528	6.4	16.5	12.7	6.6	5.5	0.3	(33.3)	(25.0)	(12.3)	6.5	14.0	9.6
2529	10.3	12.1	11.2	14.8	14.8	0.4	20.0	(38.1)	(7.6)	11.1	12.5	8.8
2530	61.4	58.8	18.2	20.4	21.0	0.0	(33.3)	(21.2)	(6.5)	53.8	50.9	14.5
2531	(19.8)	(15.3)	7.9	5.2	6.5	(1.2)	(50.0)	(7.3)	(7.7)	(16.2)	(11.7)	6.3
2532	41.1	31.9	17.3	25.6	15.4	8.6	625.0	78.9	(9.0)	38.3	28.7	15.8

ที่มา : สาขาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 29 ให้สินเชื่อเกษตรกรของสถาบันการเงินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศไทย
หน่วย: ล้านบาท

ปี	ธ.ก.ส			ธนาคารพาณิชย์			รวม		
	ประเทศ	ภาค อีสาน	ร้อยละ	ประเทศ	ภาค อีสาน	ร้อยละ	ประเทศ	ร้อยละ	ภาค อีสาน
2519	6,554	844	12.88	3,810	241	6.33	10,364	1,085	10.47
2520	5,076	1,984	39.09	5,891	480	8.15	10,976	2,464	22.47
2521	9,167	2,467	26.91	8,091	583	7.21	17,260	3,050	17.67
2522	10,670	2,725	25.54	9,970	803	8.05	20,640	3,528	17.09
2523	11,453	3,090	26.98	11,554	925	8.00	23,007	3,953	17.18
2524	13,453	3,508	26.08	14,562	1,336	9.17	28,015	6,844	17.29
2525	14,940	4,058	27.16	20,125	2,143	10.65	35,065	6,201	17.68
2526	16,417	4,615	28.11	28,613	3,260	11.39	45,030	7,875	17.49
2527	19,096	5,350	28.02	35,959	4,519	12.56	55,055	9,866	17.92
2528	21,243	5,864	27.48	37,726	4,796	12.71	59,069	10,660	18.05
2529	26,037	6,377	24.49	40,086	4,784	11.93	66,123	11,161	16.88
2530	25,297	7,300	28.86	55,863	5,707	10.21	81,160	13,012	16.03
2531	27,465	7,760	28.25	59,868	9,973	17.65	87,333	14,733	16.87
2532	33,603	8,987	26.74	73,558	8,468	11.51	107,161	17,455	16.29

ตารางที่ 30 แสดงสัดส่วนสินเชื่อเกษตรกรที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ และ ธ.ก.ส. ต่อสินเชื่อทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี	สินเชื่อเกษตรกรที่ได้จาก (1) ธกส. และธนาคารพาณิชย์	สินเชื่อทั้งหมด (2)	สัดส่วน (1) ต่อ (2)
2522	2,421.3	9,581.4	25.3
2533	2,936.4	11,067.5	26.5
2524	3,783.9	15,011.5	25.2
2525	5,128.6	20,021.3	25.6
2526	6,837.3	29,600.7	23.1
2527	8,847.7	34,153.0	25.9
2528	9,404.1	36,382.6	25.8
2529	9,906.0	36,775.5	26.9
2530	13,585.5	43,733.2	31.1
2531	13,573.9	51,659.0	26.3
2532	17,779.3	66,561.1	26.7

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่า หากเรานำปริมาณสินเชื่อ ที่เกษตรกรได้รับจาก ธกส. มาร่วมกับธนาคารพาณิชย์ จะทำให้สัดส่วนสินเชื่อ เกษตรต่อสินเชื่อทั้งหมดสูงขึ้น เกือบเท่าตัว กล่าวคือ เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ เฉลี่ยร้อยละ 14.0 (ตารางที่ 11) เป็นเฉลี่ยร้อยละ 26.7 หากนำสินเชื่อที่เกษตรกรได้รับจาก ธกส. มารวมด้วย ดังนั้น จะทำให้สินเชื่อที่เกษตรกรได้รับทั้งหมด มีค่าใกล้เคียงกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขา การเกษตร ซึ่งทำให้เห็นภาพว่า หากพิจารณาเฉพาะการให้สินเชื่อ เกษตรจากธนาคารพาณิชย์ อาจทำให้เราคิดว่า เกษตรกรยังได้รับสินเชื่อในสัดส่วนที่น้อย ไม่สอดคล้องกับมูลค่าการผลิต แต่ถ้านำสินเชื่อที่ได้รับจาก ธกส. มาพิจารณาด้วย ปรากฏว่า ธกส. สามารถตอบสนองด้านความต้องการเงินกู้เกษตรกรได้ดี โดยเฉพาะเกษตรกรรายเล็ก ทำให้สัดส่วนสินเชื่อของภาคเกษตรสูงขึ้น และเป็นข้อควรคำนึงว่า เมื่อปริมาณสินเชื่อ เกษตรที่เกษตรกรได้รับเป็นสัดส่วนที่น่าพอใจ ตามนโยบายสินเชื่อ เกษตร และสินเชื่อชุมชนของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่เน้นทางปริมาณ แล้วธนาคารควรหันมาวางนโยบาย โดยมุ่งทางด้านคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น โดยขึ้นไปถึงประเภทกิจกรรม การเกษตรที่ควรได้รับ สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ให้มากขึ้น

4.4.3 การให้สินเชื่ออุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กิจการอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งให้สินเชื่อทั้งประเทศเงินทุนหมุนเวียน และเงินให้กู้ระยะยาว สำหรับบทบาทของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จะให้กู้เพียงร้อยละ 2.0 ของสินเชื่อที่ภาคอุตสาหกรรมได้รับทั้งหมด (ตารางที่ 31) และเงินที่ให้กู้ตั้งแต่ปี 2519-2526 เป็นการให้กู้ แต่กิจการโครงการปกติในปี 2527 มีนโยบายในสินเชื่อแก่ อุตสาหกรรมขนาดย่อมเพิ่มขึ้น (ตารางที่ 32) การให้กู้มีให้กู้ เพื่อนำไปลงทุนใน อสังหาริมทรัพย์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งจะเป็นสินเชื่อระยะยาว สำหรับการให้กู้ เพื่อหมุนเวียนบริษัทฯ ไม่มีนโยบายให้กู้ เมื่อพิจารณาให้กู้ แยกตามประเภทอุตสาหกรรม (ตารางที่ 33) พบในรอบระยะเวลา 14 ปี เงินให้กู้ส่วนใหญ่ ให้แก่กิจการประเภทการผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ โดยให้กู้ไปทั้งสิ้น 75 โครงการ จำนวนเงิน 407.16 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.4 ของจำนวนเงินที่ให้กู้ทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กิจการด้านเกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากโลหะ (ยกเว้นผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม) โดยให้กู้ทั้งสิ้น 54 โครงการ จำนวนเงิน 156.35 ล้านบาท และ 42 โครงการ จำนวนเงิน 73.7 ล้านบาท ตามลำดับ

จะเห็นว่าสาขาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังได้รับสินเชื่อจาก บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมในสัดส่วนที่น้อย เมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งแสดงว่าบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในด้านแหล่งเงินให้กู้ยืม แก่สาขาอุตสาหกรรมมีความสำคัญสูง ซึ่งต่างจากสาขาเกษตรที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีบทบาทในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการที่สำคัญในภูมิภาค แต่สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้แก่สาขาอุตสาหกรรม เมื่อเทียบกับที่ให้กับทั้งประเทศ ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยอยู่ ซึ่งควรหันมาให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ที่ให้เห็นในด้านอุตสาหกรรมขนาดย่อมมากยิ่งขึ้น และการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือทางหนึ่ง

แหล่งสินเชื่อของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้จากธนาคารพาณิชย์ในส่วนกลาง และจากแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ ซึ่งมักจะไม่มีปัญหาในการขาดแคลนสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ในภาคและการสอบถามบริษัทพินิกซ์ ฟิลิป แชนด์เพเพอร์ ที่เป็นโรงงานผลิตเยื่อกระดาษขนาดใหญ่จะมีการแสวงหาเงินทุนจากการระดมทุนจากมหาชน ถือเป็นแหล่งเงินอีกประเภทหนึ่ง และในปัจจุบันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเริ่มขอใช้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากเดิมที่เคยใช้เพียงไม่เกินร้อยละ 5 ของสินเชื่อทั้งหมด

สำหรับสินเชื่อในสาขาอื่นๆ ที่เหลือ ส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์เนื่องจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจยังไม่ได้ขยายมาสู่ภูมิภาค เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ก่อตั้งในปี 2532 และมีเพียงสาขาเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จ. ขอนแก่น

ดังนั้น สาขาเศรษฐกิจอื่นๆ จึงใช้ข้อมูลสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์วิเคราะห์ก็สามารถเป็นตัวแทนทั้งระบบได้อย่างเพียงพอ ซึ่งได้อธิบายแล้วในบทที่ 3

ตารางที่ 31 เงินให้สินเชื่อด้านการของสถาบันการเงินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
หน่วย : ล้านบาท

ปี	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย	ธนาคารพาณิชย์	รวม
2519	7.9 (2.0)	396.1 (98.0)	404.0 (100.0)
2520	13.16 (1.5)	846.6 (98.5)	859.76 (100.0)
2521	50.0 (4.1)	1,158.4 (95.9)	1,208.4 (100.0)
2522	8.9 (0.7)	1,298.5 (99.3)	1,307.4 (100.0)
2523	- (0.0)	1,382.4 (100.0)	1,382.4 (100.0)
2524	46.4 (1.9)	2,411.4 (98.1)	2,457.8 (100.0)
2525	20.5 (0.7)	3,009.9 (99.3)	3,030.4 (100.0)
2526	84.3 (1.8)	4,521.3 (98.2)	4,605.6 (100.0)
2527	204.9 (3.9)	4,982.9 (96.1)	5,187.8 (100.0)
2528	90.75 (1.6)	5,558.2 (98.4)	5,648.95 (100.0)
2529	122.4 (2.2)	5,448.2 (97.8)	5,570.6 (100.0)
2530	113.05 (1.7)	6,577.1 (98.3)	6,690.15 (100.0)
2531	200.8 (2.3)	8,488.6 (97.7)	8,689.4 (100.0)
2532	160.6 (1.5)	10,546.5 (98.5)	10,707.1 (100.0)
รวม	1,123.16 (1.9)	56,626.1 (98.1)	57,749.76 (100.0)

ที่มา : บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนเหนือ (ขอนแก่น) สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ (นครราชสีมา)
และธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 32 เงินให้กู้ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี	โครงการปกติ		โครงการขนาดย่อม		รวม	
	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
2519	3	7.90	-	-	3	7.90
2520	5	13.16	-	-	5	13.16
2521	1	50.00	-	-	1	50.00
2522	2	8.90	-	-	2	8.90
2523	-	-	-	-	-	-
2524	7	46.40	-	-	7	46.40
2525	5	20.50	-	-	5	20.50
2526	14	84.30	-	-	14	84.30
2527	13	189.90	11	15.00	24	204.90
2528	8	59.00	18	31.75	26	90.75
2529	11	85.90	18	36.50	29	122.40
2530	8	39.45	47	73.60	55	113.05
2531	10	124.90	46	75.90	56	200.80
2532	6	63.00	42	97.60	48	160.60
รวม	93	793.31	182	330.35	275	1,123.66

ที่มา : บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนเหนือ (ขอนแก่น) และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ (นครราชสีมา)

ตารางที่ 33 เงินให้กู้ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	2519-2532			2532		
	จำนวนโครงการ	จำนวนเงินล้านบาท	ร้อยละ	จำนวนโครงการ	จำนวนเงินล้านบาท	ร้อยละ
1. การผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ	75	207.16	18.4	10	26.40	16.4
2. การผลิตสิ่งทอ สิ่งถัก เครื่องแต่งกาย หนังสัตรี และผลิตภัณฑ์หนังสัตรี	26	180.00	16.0	6	34.60	21.5
3. การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้รวมทั้งเครื่องเรือน	7	153.70	13.7	3	5.70	3.6
4. การผลิตกระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษและการพิมพ์	4	55.15	4.9	1	1.20	0.8
5. การผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี น้ำมัน - ปิโตรเลียม และพลาสติก	15	27.30	2.4	5	9.70	6.0
6. ผลิตภัณฑ์จากโลหะ ยกเว้น ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม	42	73.70	6.6	4	9.00	5.6
7. อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน	8	10.80	1.0	3	2.20	1.4
8. การผลิต ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์	20	114.10	10.2	1	1.30	0.8
9. เกษตรอุตสาหกรรม	54	156.35	13.9	5	20.30	12.6
10. การผลิตผลิตภัณฑ์ไม้ได้แยกประเภทไว้	24	145.40	12.9	10	50.20	31.3
รวม	275	1,123.66	100.0	48	160.60	100.0

ที่มา : บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนเหนือ (ขอนแก่น) และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ (นครราชสีมา)